

WYROK TRYBUNAŁU (ósma izba)

z dnia 30 kwietnia 2009 r. *

W sprawie C-132/08

mającej za przedmiot wnioszek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Fővárosi Bíróság (Węgry) postanowieniem z dnia 11 marca 2008 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 2 kwietnia 2008 r., w postępowaniu:

Lidl Magyarországi Kereskedelmi Bt

przeciwko

Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa,

TRYBUNAŁ (ósma izba),

w składzie: T. von Danwitz (sprawozdawca), prezes izby, E. Juhász i G. Arestis, sędziowie,

* Język postępowania: węgierski.

rzecznik generalny: E. Sharpston,
sekretarz: R. Grass,

uwzględniając procedurę pisemną,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Lidl Magyarország Kereskedelmi bt przez R. Kölcsey-Riedena, ügyvéd,
- w imieniu rządu węgierskiego przez J. Fazekas, R. Somssich i K. Szijjártó, działające w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu belgijskiego przez T. Materne'a, działającego w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu rządu polskiego przez M. Dowgielewicz, działającego w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez W. Wilsa i A. Siposa, działających w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni dyrektywy nr 1999/5/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 marca 1999 r. w sprawie urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych oraz wzajemnego uznawania ich zgodności (Dz.U. L 91, s. 10) i dyrektywy 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 grudnia 2001 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (Dz.U. 2002, L 11, s. 4) oraz art. 30 WE.

- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu między Lidl Magyarország Kereskedelmi bt (zwaną dalej „Lidl”) a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (radą krajowego urzędu ds. telekomunikacji, zwaną dalej „Hatóság”) w przedmiocie jej sprzeciwu wobec sprzedaży przez Lidl na Węgrzech urządzeń radiowych wyprodukowanych przez spółkę z siedzibą w Belgii.

Ramy prawne

Prawo wspólnotowe

Dyrektywa 1999/5

- 3 Artykuł 1 ust. 1 dyrektywy 1999/5 określa zakres dyrektywy w następujący sposób:

„Niniejsza dyrektywa ustanawia ogólne ramy prawne odnośnie do wprowadzania do obrotu, swobodnego przepływu oraz użytkowania na obszarze Wspólnoty urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych”.

- 4 Artykuł 2 dyrektywy 1999/5 stanowi:

„Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- a) »aparatura« oznacza jakikolwiek urządzenie, które jest albo sprzętem radiowym, albo końcowym urządzeniem telekomunikacyjnym, albo też spełnia obie te funkcje;

[...]

- c) »sprzęt radiowy« oznacza dowolny produkt lub jego znaczący element umożliwiający przekazywanie informacji za pośrednictwem wysyłanych i/lub odbieranych fal radiowych, wykorzystujący widmo przeznaczone do łączności radiowej na ziemi lub w przestrzeni kosmicznej;

- d) »fale radiowe« oznacza fale elektromagnetyczne o częstotliwości w zakresie od 9 kHz do 3000 GHz rozchodzące się w przestrzeni, które nie są sztucznie ukierunkowane;

[...]”.

- 5 W odniesieniu do wymagań zasadniczych w zakresie bezpieczeństwa, które musi spełniać aparatura, art. 3 ust. 1 tej dyrektywy stanowi:

„Następujące wymogi zasadnicze mają zastosowanie do każdej aparatury:

- a) ochrona zdrowia i bezpieczeństwa użytkownika oraz wszystkich innych osób, łącznie z celami odnoszącymi się do wymogów bezpieczeństwa zawartymi w dyrektywie 73/23/EWG, ale bez zastosowania limitu napięcia elektrycznego;

- b) wymagania ochrony w odniesieniu do kompatybilności elektromagnetycznej określonej w dyrektywie 89/336/EWG”.

6 Artykuł 5 dyrektywy 1999/5 stanowi:

„1. W przypadku gdy aparatura odpowiada takim zharmonizowanym normom lub ich części [...], państwa członkowskie uznają zgodność z tymi spośród wymogów zasadniczych określonych w art. 3 powyżej, które są objęte takimi zharmonizowanymi normami lub ich częścią.

2. W przypadku gdy państwo członkowskie albo Komisja uznają, że zachowanie określonej zharmonizowanej normy nie zapewnia zgodności z zasadniczymi wymogami określonymi w art. 3, a która norma ta ma obejmować, Komisja bądź zainteresowane państwo członkowskie przedkłada tę sprawę [Komitetowi ds. Oceny Zgodności Telekomunikacyjnej i Nadzoru Rynku].

3. [...] Po konsultacji z komitetem [...] Komisja może wycofać zharmonizowane normy poprzez opublikowanie obwieszczenia w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*”.

7 Artykuł 6 ust. 1 i 4 dyrektywy 1999/5 stanowi:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, że aparatura jest wprowadzana na rynek [do obrotu] tylko wtedy, jeżeli zgodna jest z właściwymi wymogami zasadniczymi określonymi w art. 3 oraz z innymi właściwymi przepisami niniejszej dyrektywy, gdy jest odpowiednio zainstalowana i konserwowana oraz wykorzystywana zgodnie z celem, do którego została przeznaczona. Nie podlega żadnym dodatkowym przepisom krajowym dotyczącym wprowadzania na rynek [do obrotu].

[...]

4. W przypadku sprzętu radiowego wykorzystującego pasma częstotliwości, których wykorzystanie nie zostało zharmonizowane w całej Wspólnocie, producent, jego upoważniony przedstawiciel we Wspólnocie lub osoba odpowiedzialna za wprowadzanie sprzętu do obrotu powiadamia krajowe władze, odpowiedzialne w danym państwie członkowskim za przydzielanie i nadzorowanie wykorzystania częstotliwości radiowych, o zamiarze wprowadzenia takiego sprzętu do obrotu krajowego.

Takie powiadomienie powinno być przekazane nie później niż cztery tygodnie przed rozpoczęciem wprowadzania do obrotu i powinno zawierać informacje dotyczące cech charakterystycznych urządzenia [...] oraz numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej, jak określono w załączniku IV lub V”.

8 Artykuł 8 ust. 1 dyrektywy 1999/5 stanowi:

„Państwa członkowskie nie zakazują, nie ograniczają lub nie utrudniają wprowadzania na rynek [do obrotu] oraz oddania do użytku na ich terytorium urządzeń opatrzonych znakiem CE, określonym w załączniku VII, który poświadcza zgodność urządzenia ze wszystkimi przepisami niniejszej dyrektywy [...]. Postanowienie to pozostaje bez uszczerbku dla art. 6 ust. 4, art. 7 ust. 2 oraz art. 9 ust. 5”.

- 9 W odniesieniu do oznakowania zgodności CE art. 12 ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy 1999/5 stanowi:

„Urządzenia spełniające wszystkie wymogi zasadnicze mające zastosowanie w danym przypadku opatrzone są oznakowaniem zgodności CE określonym w załączniku VII. Urządzenia opatrzone są tym znakiem na odpowiedzialność producenta, jego upoważnionego przedstawiciela we Wspólnocie lub osoby odpowiedzialnej za wprowadzanie urządzenia do obrotu”.

Dyrektywa 2001/95

- 10 Artykuł 1 dyrektywy 2001/95 określa cel i zakres przedmiotowy dyrektywy w następujący sposób:

„1. Niniejsza dyrektywa ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa wszystkich produktów wprowadzanych na rynek.

2. Niniejszą dyrektywę stosuje się w odniesieniu do wszystkich produktów określonych w art. 2 lit. a). Każdy z jej przepisów stosuje się w przypadku braku przepisów szczególnych ustawodawstwa Wspólnoty, regulujących bezpieczeństwo danych produktów.

W przypadku gdy produkty podlegają szczególnym wymogom związanym z bezpieczeństwem, narzuconym przez ustawodawstwo wspólnotowe, niniejszą dyrektywę stosuje się wyłącznie w odniesieniu do aspektów i zagrożeń lub kategorii zagrożeń nieobjętych tymi wymogami [...]”.

11 Artykuł 2 lit. a), e) i f) dyrektywy 2001/95 stanowi:

„Do celów niniejszej dyrektywy:

a) »produkt« oznacza każdy produkt — łącznie z produktem w kontekście świadczenia usług — przeznaczony dla konsumentów lub taki, który nawet jeżeli nie jest przeznaczony dla konsumentów, to w możliwych do przewidzenia warunkach może być przez nich używany, dostarczany im bądź udostępniany za opłatą lub bezpłatnie w ramach działalności handlowej, nowy, używany lub odnowiony.

[...]

e) »producent« oznacza:

- i) wytwórcę produktu, prowadzącego działalność gospodarczą na terytorium Wspólnoty, oraz każdą inną osobę podającą się za wytwórcę przez umieszczenie na produkcie swojej nazwy, znaku handlowego lub innego wyróżniającego znaku lub osobę, która dokonuje renowacji danego produktu;
- ii) przedstawiciela wytwórcy, jeżeli wytwórca nie prowadzi działalności gospodarczej na terytorium Wspólnoty lub jeżeli nie posiada on przedstawiciela — importera produktu we Wspólnocie;

iii) innych profesjonalistów [przedsiębiorców] w procesie wprowadzania na rynek, w zakresie w jakim ich działalność może mieć wpływ na cechy bezpieczeństwa produktu;

f) »dystrybutor« oznacza wszystkich profesjonalistów [przedsiębiorców] w procesie wprowadzania na rynek, których działalność nie ma wpływu na cechy bezpieczeństwa produktu”.

12 Artykuł 6 ust. 1 dyrektywy 2001/95 stanowi:

„Państwa członkowskie zobowiązane są zapewnić, aby producenci i dystrybutorzy wywiązywali się ze swoich zobowiązań ustanowionych na mocy niniejszej dyrektywy, w sposób gwarantujący wprowadzanie do obrotu wyłącznie bezpiecznych produktów”.

13 Artykuł 8 ust. 2 akapity pierwszy i drugi dyrektywy stanowi:

„Właściwe władze państw członkowskich, w przypadku przedsięwzięcia środków przewidzianych w ust. 1, zwłaszcza tych opisanych w lit. d) do f), zobowiązane są działać zgodnie z traktatem, w szczególności z jego art. 28 i 30, w sposób zapewniający wdrożenie środków proporcjonalnych do powagi zagrożenia oraz uwzględniając odpowiednio zasadę ostrożności.

W tym kontekście powinny one zachęcić producentów i dystrybutorów do dobrowolnego działania oraz popierać takie działanie, zgodnie z ich zobowiązaniami wynikającymi z niniejszej dyrektywy, w szczególności z jej rozdziału III, łącznie z opracowaniem kodeksów rzetelnej praktyki w stosownych przypadkach”.

Prawo krajowe

- ¹⁴ Artykuł 188 pkt 32 2003. évi C. törvény az elektronikus hírközlésről (ustawy C z 2003 r. w sprawie łączności elektronicznej) stanowi:

„W rozumieniu niniejszej ustawy:

[...]

32. »producent« oznacza każdy podmiot gospodarczy odpowiedzialny za zaprojektowanie, wytworzenie, opakowanie, oznakowanie, wprowadzenie do obrotu sprzętu, bez względu na to, czy wypełnia on te zadania na własny czy na cudzy rachunek. Za producenta uważa się również podmiot dokonujący w odniesieniu do istniejących urządzeń, w celu ich sprzedaży, zmian lub uzupełnień mających wpływ na ich istotne cechy lub podmiot wytwarzający nowe urządzenia z urządzeń istniejących. Jeżeli siedziba producenta znajduje się poza terytorium Węgier, za producenta uznaje się importera sprzętu”.

- ¹⁵ Na mocy art. 1 ust. 2 5/2004. (IV. 13.) IHM rendelet a rádióberendezésekről és az elektronikus hírközlő végberendezésekről, valamint megfelelőségük kölcsönös elismeréséről [rozporządzenia 5/2004 (IV.13.) IHM ministra informatyki i łączności w sprawie urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych oraz wzajemnego uznawania ich zgodności] „oprócz węgierskiego urzędu ds. telekomunikacji zakresem rozporządzenia objęte są na Węgrzech wszelkie osoby fizyczne lub prawne, jednostki nieposiadające osobowości prawnej oraz wszelkiego rodzaju mające siedzibę na Węgrzech oddziały lub przedstawicielstwa spółek mających swoją siedzibę

za granicą, które wytwarzają urządzenia objęte zakresem przedmiotowym ust. 1, dokonują ich przywozu (dalej zwane łącznie »producentami«), prowadzą ich dystrybucję, dokonują ich certyfikacji, oddają je do użytku i używają ich”.

- 16 Zgodnie z przepisami art. 4 ust. 4 tego rozporządzenia producent powinien poinformować właściwy urząd, zgodnie z właściwymi przepisami szczególnymi, o zamiarze sprzedaży na Węgrzech urządzeń radiowych wykorzystujących niezharmonizowane w Unii Europejskiej częstotliwości lub pasma częstotliwości.
- 17 Producent ma obowiązek, zgodnie z art. 10 ust. 6 tego rozporządzenia, „wystawić deklarację zgodności dotyczącą spełnienia przez urządzenia wymagań zasadniczych. W celu sprzedaży urządzeń wyprodukowanych na Węgrzech należy wystawić deklarację zgodności w języku węgierskim lub w innych językach, w tym w języku węgierskim. Jeśli urządzenia nie są produkowane na Węgrzech, deklarację można wystawić w języku urzędowym dowolnego państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Merytoryczne wymogi dotyczące deklaracji zgodności określone są w załączniku 6”.

Postępowanie przed sądem krajowym i pytania prejudycjalne

- 18 Lidl sprzedaje na Węgrzech urządzenie radiowe typu „UC Babytalker 500”, produkowane przez belgijską spółkę, która opatrzyła to urządzenie oznakowaniem CE, wystawiając deklarację zgodności dla tego wyrobu. Urządzenie wykorzystuje niezharmonizowaną częstotliwość.

- 19 W wyniku inspekcji przeprowadzonej w 2007 r. w jednym z punktów sprzedaży Lidl Hatóság stwierdziła, że wspomniane urządzenie nie spełnia wymogów dotyczących deklaracji zgodności przewidzianych w węgierskim prawie. W związku z tym zakazała Lidl sprzedaży tego urządzenia do chwili przedstawienia deklaracji zgodności wystawionej zgodnie z węgierskimi przepisami. Zdaniem Hatóság Lidl powinien być uznany za producenta urządzenia, ponieważ wprowadza je do obrotu na Węgrzech.
- 20 Ponieważ Hatóság nie uznała deklaracji zgodności wystawionej przez belgijskiego producenta, Lidl zaskarżył decyzję w sprawie zakazu sprzedaży do sądu, żądając jej uchylenia.
- 21 Fővárosi Bíróság uznał, że zgodnie z obowiązującymi dyrektywami wspólnotowymi omawiany wyrób może być sprzedawany we wszystkich państwach członkowskich, lecz ze względu na odmienne zdanie strony pozwanej w postępowaniu przed sądem krajowym sąd ten postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:
- „1) Czy art. 8 dyrektywy [1999/5] dotyczący swobodnego przepływu urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych (zwanym dalej »urządzeniami«) można interpretować w ten sposób, że nie wolno nakładać innych, wykraczających poza przepisy wskazanego artykułu, obowiązków w zakresie sprzedaży urządzeń podlegających tej dyrektywie, opatrzonych oznakowaniem CE przez producenta mającego siedzibę w innym państwie członkowskim?
- 2) Czy przepisy art. 2 lit. e) i f) dyrektywy [2001/95], z punktu widzenia obowiązków w zakresie sprzedaży, można interpretować w ten sposób, że za producenta może

być również uznany podmiot sprzedający urządzenia w jednym z państw członkowskich (który nie brał udziału w procesie ich wytwarzania), którego siedziba nie znajduje się w tym samym państwie członkowskim co siedziba producenta?

- 3) Czy przepisy art. 2 lit. e) ppkt i), ii) i iii) i art. 2 lit. f) dyrektywy [2001/95] można interpretować w ten sposób, że dystrybutor (który nie jest tożsamy z producentem) urządzeń produkowanych w innym państwie członkowskim może być zobowiązany do wystawienia deklaracji zgodności zawierającej dane techniczne tych urządzeń?

- 4) Czy przepisy art. 2 lit. e) ppkt i), ii) i iii) i art. 2 lit. f) dyrektywy [2001/95] można interpretować w ten sposób, że podmiot zajmujący się wyłącznie sprzedażą określonych urządzeń w państwie członkowskim, na którego terytorium ma siedzibę, może być jednocześnie uznany za producenta tych urządzeń, jeżeli jego działalność w charakterze dystrybutora nie ma wpływu na cechy urządzeń dotyczące bezpieczeństwa?

- 5) Czy art. 2 lit. f) dyrektywy [2001/95] można interpretować w ten sposób, że dystrybutorowi, którego definicję ten przepis zawiera, można stawiać wymagania, które zgodnie z tą dyrektywą można stawiać jedynie producentowi, o którym mowa w art. 2 lit. e), np. wymóg wystawienia deklaracji zgodności dotyczącej warunków technicznych?

- 6) Czy art. 30 [WE] lub tzw. wymogi nadrzędne mogą stanowić podstawę wyjątku w stosowaniu formuły ustalonej w wyroku [z dnia 11 lipca 1974 r. w sprawie 8/74 Dassonville, Rec. s. 837], przy jednoczesnym uwzględnieniu zasad równoważności i wzajemnego uznawania?

- 7) Czy art. 30 [WE] można interpretować w ten sposób, że przywozu i sprzedaży towarów w tranzycie nie wolno ograniczać z żadnego powodu innego niż względy określone w tym postanowieniu?

- 8) Czy oznakowanie CE spełnia wymogi zasad równoważności lub wzajemnego uznawania oraz wymogi ustanowione w art. 30 [WE]?

- 9) Czy oznakowanie CE można interpretować w ten sposób, że państwa członkowskie nie mogą stosować w żadnym razie innych norm technicznych lub norm jakości w odniesieniu do urządzeń opatrzonych tym oznakowaniem?

- 10) Czy przepisy art. 6 ust. 1 i art. 8 ust. 2 zdanie drugie dyrektywy [2001/95] można interpretować w ten sposób, że można uznać, iż w zakresie sprzedaży towarów, na producencie i dystrybutorze, w przypadku gdy producent nie sprzedaje wyrobów, ciąży takie same obowiązki?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie wykładni dyrektywy 1999/5

- ²² W pierwszym pytaniu sąd krajowy pragnie się w istocie dowiedzieć, czy zgodnie z dyrektywą 1999/5 państwo członkowskie może wymagać od przedsiębiorcy wprowadzającego do obrotu w kraju sprzęt radiowy, by dostarczył deklarację

zgodności, jeżeli producent tego sprzętu, mający siedzibę w innym państwie członkowskim, opatrzył ten sprzęt oznakowaniem CE i wystawił dla tego wyrobu deklarację zgodności.

- 23 W tym względzie należy stwierdzić, że dyrektywa 1999/5, która ustanawia ramy prawne w zakresie wprowadzania do obrotu, swobodnego przepływu i oddawania do użytku we Wspólnocie urządzeń radiowych, zawiera w art. 6, 8, i 12 przepisy istotne z punktu widzenia rozstrzygnięcia sporu przed sądem krajowym.
- 24 Artykuły 6 i 8 tej dyrektywy gwarantują swobodny przepływ urządzeń spełniających wymogi przepisów tej dyrektywy (wyrok z dnia 8 maja 2003 r. w sprawie C-14/02 ATRAL, Rec. s. I-4431, pkt 50).
- 25 Zgodnie art. 6 ust. 1 zdanie pierwsze dyrektywy 1999/5 państwa członkowskie zapewniają, by aparatura była wprowadzana do obrotu tylko wtedy, gdy zgodna jest z określonymi w tej dyrektywie wymaganiami zasadniczymi, natomiast zgodnie ze zdaniem drugim tego przepisu nie mogą one nałożyć na tę aparaturę innych, krajowych wymogów dotyczących wprowadzania jej do obrotu. Ponadto zgodnie z art. 8 ust. 1 tej dyrektywy, państwa członkowskie nie utrudniają wprowadzania do obrotu na ich terytorium urządzeń opatrzonych oznakowaniem CE.
- 26 Na podstawie dyrektywy 1999/5 przysługuje bowiem urządzeniom posiadającym oznakowanie CE domniemanie zgodności. Oznakowanie to wskazuje na zgodność tych urządzeń ze wszystkimi przepisami tej dyrektywy, w tym określonymi w tej dyrektywie procedurami oceny zgodności (zob. ww. wyrok w sprawie ATRAL, pkt 51).

- 27 W tym systemie, zgodnie z art. 12 ust. 1 akapit pierwszy zdanie drugie dyrektywy 1999/5, wyroby opatruje się oznakowaniem CE na odpowiedzialność producenta bądź jego upoważnionego przedstawiciela z siedzibą we Wspólnocie lub też osoby odpowiedzialnej za wprowadzenie urządzenia do obrotu.
- 28 W związku z tym wyroby opatrzone oznakowaniem CE mogą być wprowadzane do obrotu i nie ma obowiązku poddawania ich uprzedniej procedurze dopuszczenia do obrotu (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie ATRAL, pkt 52) czy też jakiegokolwiek innej procedurze zmierzającej do wprowadzenia obowiązku opatrywania wyrobów oznakowaniem zgodności przez większą liczbę osób.
- 29 Z zastrzeżeniem przepisów art. 6 ust. 4, art. 7 ust. 2 i art. 9 ust. 5 dyrektywy 1999/5 państwa członkowskie mają więc obowiązek uznania oznakowania CE, którym wyrób opatrzyła jedna z osób wymienionych w art. 12 ust. 1 tej dyrektywy. Wymaganie od jednej z tych osób dostarczenia deklaracji zgodności urządzenia radiowego, opatrzonego już oznakowaniem CE przez inną spośród osób określonych w art. 12 ust. 1 dyrektywy 1999/5, byłoby utrudnieniem we wprowadzaniu do obrotu tego wyrobu, ponieważ zostałyby on poddany innym wymogom niż wymogi określone w dyrektywie 1999/5.
- 30 Wynika z tego, że dyrektywa 1999/5 stoi na przeszkodzie istnieniu uregulowań krajowych, które w zakresie zharmonizowanym tą dyrektywą zobowiązują osoby odpowiedzialne za wprowadzanie do obrotu wyrobu oznaczonego znakiem CE i posiadającego deklarację zgodności wystawioną przez producenta, aby również dostarczyły deklarację zgodności.
- 31 Fakt, iż producent, który opatrzył wyrób oznakowaniem CE, znajduje się w innym państwie członkowskim niż państwo wprowadzenia do obrotu, nie ma wpływu na tę ocenę. Wręcz przeciwnie, poprzez fakt, że dyrektywa 1999/5 dotyczy swobodnego przepływu urządzeń radiowych i wzajemnego uznawania ich zgodności, obejmuje ona swoim zakresem właśnie taki przypadek.

32 Ponadto okoliczność, że urządzenia będące przedmiotem postępowania przed sądem krajowym wykorzystują niezharmonizowaną częstotliwość, również nie może, w świetle art. 6 ust. 4 dyrektywy 1999/5, spowodować zmiany tej oceny. Ten proceduralny przepis nakłada jedynie na producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela we Wspólnocie, lub na osobę odpowiedzialną za wprowadzenie do obrotu, obowiązek poinformowania krajowego organu władzy, odpowiedzialnego za przydzielanie i nadzorowanie wykorzystania częstotliwości radiowych, o zamiarze sprzedaży tych urządzeń na rynku krajowym. Ten przepis proceduralny, choć ma towarzyszyć wdrażaniu mechanizmów przewidzianych w dyrektywie 1999/5 do prawa wewnętrznego, w żadnym razie nie nadaje państwom członkowskim uprawnienia do obwarowania warunkami lub ograniczenia zakazu, o którym mowa w drugim zdaniu art. 6 ust. 1 dyrektywy 1999/5 (zob. wyrok z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawach połączonych C-388/00 i C-429/00 *Radiosistemi*, Rec. s. I-5845, pkt 53).

33 W związku z tym na pierwsze pytanie należy odpowiedzieć w ten sposób, że państwa członkowskie nie mogą, na mocy dyrektywy 1999/5, wymagać od osoby wprowadzającej do obrotu urządzenia radiowe, by dostarczyła deklarację zgodności, jeżeli producent tych urządzeń, mający siedzibę w innym państwie członkowskim, opatrzył je oznakowaniem CE i wystawił dla tego wyrobu deklarację zgodności.

W przedmiocie wykładni dyrektywy 2001/95

34 W pytaniach od drugiego do piątego i w pytaniu dziesiątym, które należy rozpatrywać razem, sąd krajowy pragnie w istocie dowiedzieć się, czy na mocy przepisów dyrektywy 2001/95 dystrybutora sprzętu radiowego można uznać za producenta tego produktu, gdy nie uczestniczył on w jego produkcji, a jego działalność nie ma wpływu na cechy produktu związane z jego bezpieczeństwem, oraz czy można go zobowiązać do wystawienia deklaracji zgodności zawierającej dane techniczne omawianych urządzeń radiowych lub czy można na niego nałożyć obowiązki ciężące na producencie, jeżeli sam producent nie sprzedaje omawianych produktów.

35 Na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 1 ust. 2 dyrektywa 2001/95 nie ma zastosowania wówczas, gdy istnieją wspólnotowe przepisy szczególne, regulujące kwestię bezpieczeństwa danych produktów i zmierzające do tego samego celu.

36 Jak w szczególności podnoszą zasadniczo rząd belgijski i Komisja, dyrektywa 1999/5 stanowi tego rodzaju przepis szczególny w zakresie deklaracji zgodności urządzeń radiowych.

37 Zatem dyrektywa 2001/95 oraz definicje określeń „producent” i „dystrybutor”, znajdujące się w art. 2 lit. e) i f), nie mają zastosowania w zakresie, w jakim sprawa dotyczy oceny pytań odnoszących się do obowiązku dostarczenia przez daną osobę deklaracji zgodności urządzeń radiowych.

38 W zakresie w jakim sąd krajowy poszukuje odpowiedzi na pytanie, czy państwo członkowskie może nałożyć na takiego dystrybutora wynikające z dyrektywy 2001/95 obowiązki spoczywające zwykle na producentach, należy stwierdzić, że przedłożone Trybunałowi akta nie zawierają wzmianki o innych obowiązkach niż obowiązek przedstawienia deklaracji zgodności ciążyący na dystrybutorach urządzeń radiowych na Węgrzech.

39 W każdym razie aby ustalić, jakie konkretne obowiązki wynikają z dyrektywy 2001/95, należy stwierdzić, że sprzedającego produkt można uznać za producenta wyłącznie w okolicznościach określonych w tej dyrektywie w art. 2 lit. e), a za dystrybutora —

wyłącznie w okolicznościach określonych w art. 2 lit. f). Na producenta i dystrybutora nałożyć można jedynie obowiązki określone w odniesieniu do każdego z nich w dyrektywie 2001/95.

40 Zatem na pytania od drugiego do piątego oraz na pytanie dziesiąte należy odpowiedzieć w ten sposób, że dyrektywa 2001/95 nie ma zastosowania, w zakresie w jakim sprawa dotyczy oceny pytań odnoszących się do obowiązku dostarczenia przez daną osobę deklaracji zgodności urządzeń radiowych. W odniesieniu do kwestii uprawnienia państw członkowskich do nakładania, na podstawie dyrektywy 2001/95, przy sprzedaży urządzeń radiowych innych obowiązków niż obowiązek przedstawienia deklaracji zgodności sprzedającego produkt można uznać za producenta wyłącznie w okolicznościach określonych w samej dyrektywie w art. 2 lit. e), a za dystrybutora — wyłącznie w okolicznościach określonych w art. 2 lit. f). Na producenta i dystrybutora nałożyć można jedynie obowiązki określone w odniesieniu do każdego z nich w dyrektywie 2001/95.

W przedmiocie wykładni art. 30 WE

41 Pytania od szóstego do dziewiątego, które należy rozpatrywać razem, dotyczą względów, na które mogłoby się powołać państwo członkowskie, by uzasadnić przeszkody w swobodnym przepływie urządzeń radiowych opatrzonych oznakowaniem zgodności CE, oraz wykładni art. 30 WE.

42 W tym względzie należy przypomnieć, jak w szczególności podnosi Komisja, że w przypadku gdy dana materia jest przedmiotem harmonizacji na poziomie wspólnotowym, wszelkie środki krajowe regulujące tę materię podlegają ocenie na podstawie przepisów środka harmonizującego, a nie przepisów art. 28 WE i 30 WE (zob. wyrok z dnia 13 grudnia 2001 r. w sprawie C-324/99 DaimlerChrysler, Rec. s. I-9897, pkt 32 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 43 Jeśli chodzi o obowiązek dostarczenia deklaracji zgodności sprzętu radiowego, dyrektywa 1999/5 zawiera szczególne uregulowania. Z brzmienia i celu tej dyrektywy wynika, że ma ona na celu pełną harmonizację spraw wchodzących w jej zakres przedmiotowy. Wynika z tego, że w materii objętej zakresem tej dyrektywy państwa członkowskie muszą w pełni się do niej stosować i nie mogą utrzymywać w mocy sprzecznych z nią krajowych przepisów (zob. ww. wyrok w sprawie ATRAL, pkt 44).
- 44 Swobodny przepływ urządzeń podlegających zakresowi dyrektywy 1999/5, objętych domniemaniem zgodności z wymaganiami zasadniczymi i co za tym idzie, z normami bezpieczeństwa, których ona dotyczy, może podlegać ograniczeniom wyłącznie na warunkach określonych w samej dyrektywie. Gdy państwo członkowskie uważa, że stosowanie określonej zharmonizowanej normy nie zapewnia zgodności z zasadniczymi wymaganiami określonymi w tej dyrektywie, które dana norma ma obejmować, zgodnie z art. 5 dyrektywy państwo członkowskie może wystąpić z tą sprawą do komitetu. W przypadku braków w zharmonizowanych normach odnoszących się do wymagań zasadniczych normy te mogą zostać wycofane wyłącznie zgodnie z procedurą określoną w art. 5 dyrektywy 1999/5. W tych okolicznościach należy stwierdzić, że system wprowadzony przez dyrektywę 1999/5 zapewnia poszanowanie wymagań zasadniczych, o których mowa w tej dyrektywie.
- 45 Ponadto, jak zauważa Komisja, w przypadku gdyby państwo członkowskie podnosiło na uzasadnienie ograniczenia względy niezwiązane z obszarem zharmonizowanym przez dyrektywę 1999/5, może ono odwołać się do art. 30 WE. W takim przypadku państwo członkowskie może powołać się wyłącznie na jeden ze względów interesu ogólnego, o których mowa w art. 30 WE, lub na któryś z nadrzędnych wymogów wypracowanych przez orzecznictwo Trybunału (zob. w szczególności wyrok z dnia 20 lutego 1979 r. w sprawie 120/78 Rewe-Zentral, zwany „wyrokiem w sprawie Cassis de Dijon”, Rec. s. 649, pkt 8). W obydwóch przypadkach ograniczenie to musi być w odpowiednio do zapewnienia realizacji zamierzonego celu i nie wykraczać poza to, co niezbędne do jego osiągnięcia (zob. ww. wyroki: w sprawie Radiosistemi, pkt 42; w sprawie ATRAL, pkt 64).
- 46 W świetle powyższych rozważań na pytania od szóstego do dziewiątego należy odpowiedzieć w ten sposób, że w przypadku gdy dana materia jest przedmiotem harmonizacji na szczeblu wspólnotowym, wszelkie środki krajowe regulujące tę materię podlegają ocenie na podstawie przepisów środka harmonizującego, a nie przepisów art. 28 WE i 30 WE. W materii objętej zakresem dyrektywy 1999/5 państwa członkowskie muszą w pełni stosować się do jej przepisów i nie mogą utrzymywać

w mocy sprzecznych z nią przepisów krajowych. Gdy państwo członkowskie uważa, że stosowanie określonej zharmonizowanej normy nie zapewnia zgodności z zasadniczymi wymaganiami określonymi w dyrektywie 1999/5, które dana norma ma obejmować, to państwo członkowskie musi przestrzegać procedury określonej w art. 5 tej dyrektywy. Państwo członkowskie może natomiast podnieść na uzasadnienie ograniczenia względy niezwiązane z obszarem zharmonizowanym przez dyrektywę 1999/5. W takim przypadku może ono powołać się wyłącznie na względy, o których mowa w art. 30 WE, lub na nadrzędne wymogi interesu ogólnego.

W przedmiocie kosztów

⁴⁷ Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem; do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (ósma izba) orzeka, co następuje:

- 1) Państwa członkowskie nie mogą, na mocy dyrektywy nr 1999/5/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 marca 1999 r. w sprawie urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych oraz wzajemnego uznawania ich zgodności, wymagać od osoby wprowadzającej do obrotu urządzenia radiowe, by dostarczyła deklarację zgodności, jeżeli producent tych urządzeń, mający siedzibę w innym państwie członkowskim, opatrzył je oznakowaniem CE i wystawił dla tego wyrobu deklarację zgodności.
- 2) Dyrektywa 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 grudnia 2001 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów nie ma zastosowania w zakresie, w jakim sprawa dotyczy oceny pytań odnoszących się do obowiązku dostarczenia przez daną osobę deklaracji zgodności urządzeń radiowych.

W odniesieniu do kwestii uprawnienia państw członkowskich do nakładania, na podstawie dyrektywy 2001/95, przy sprzedaży urządzeń radiowych innych obowiązków niż obowiązek przedstawienia deklaracji zgodności sprzedającego produkt można uznać za producenta wyłącznie w okolicznościach określonych w samej dyrektywie w art. 2 lit. e), a za dystrybutora — wyłącznie w okolicznościach określonych w art. 2 lit. f). Na producenta i dystrybutora nałożyć można jedynie obowiązki określone w odniesieniu do każdego z nich w dyrektywie 2001/95.

- 3) W przypadku gdy dana materia jest przedmiotem harmonizacji na szczeblu wspólnotowym, wszelkie środki krajowe regulujące tę materię podlegają ocenie na podstawie przepisów środka harmonizującego, a nie przepisów art. 28 WE i 30 WE. W materii objętej zakresem dyrektywy 1999/5 państwa członkowskie muszą w pełni stosować się do jej przepisów i nie mogą utrzymywać w mocy sprzecznych z nią przepisów krajowych. Gdy państwo członkowskie uważa, że stosowanie określonej zharmonizowanej normy nie zapewnia zgodności z zasadniczymi wymaganiami określonymi w dyrektywie 1999/5, które dana norma ma obejmować, to państwo członkowskie musi przestrzegać procedury określonej w art. 5 tej dyrektywy. Państwo członkowskie może natomiast podnieść na uzasadnienie ograniczenia względy niezwiązane z obszarem zharmonizowanym przez dyrektywę 1999/5. W takim przypadku może ono powołać się wyłącznie na względy, o których mowa w art. 30 WE, lub na nadrzędne wymogi interesu ogólnego.

Podpisy